

(Sách dành cho trẻ 6 – 12 tuổi)

Lời: Soumya Torvi • Tranh: Shad Afzal
Lê Ngọc dịch

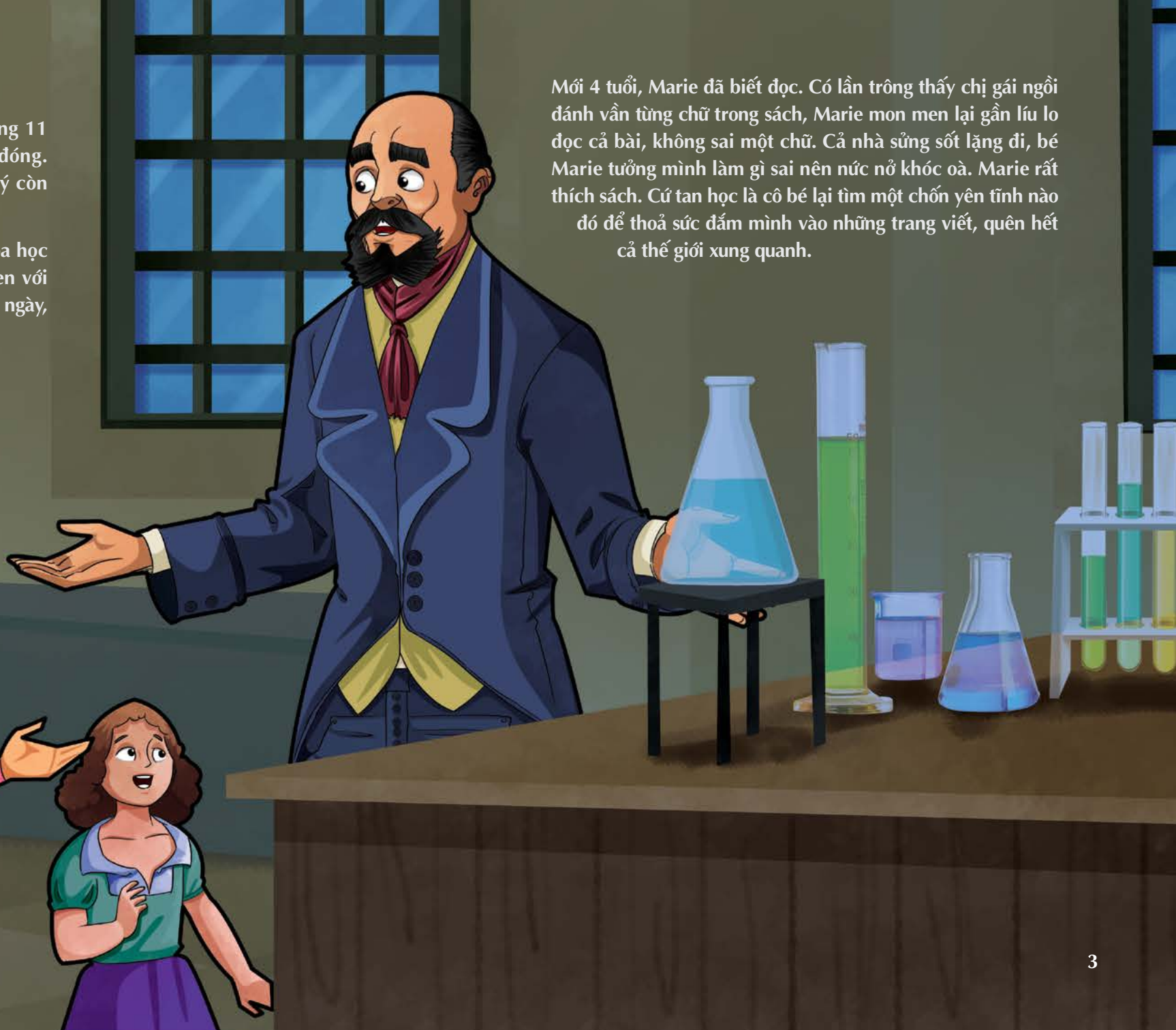
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

CON NHÀ NÒI, THÔNG MINH HIẾU HỌC

Marie Curie tên thật là Maria Salomea Skłodowska, sinh ngày 7 tháng 11 năm 1867 tại Warsaw, Ba Lan trong thời kỳ Ba Lan bị Nga chiếm đóng. Gia đình Marie có năm anh chị em, bố là giáo viên dạy Toán, Vật lý còn mẹ điều hành một trường dân lập nội trú dành cho nữ sinh.

Lúc nhỏ, Marie thường lân la đến gần chiếc tủ đựng đầy dụng cụ khoa học của bố. Thấy con hào hứng như vậy, bố Marie đã giúp cô bé làm quen với các thiết bị thí nghiệm, kiên trì giải đáp từng thắc mắc của con. Ngày qua ngày, Marie càng bị cuốn hút vào những đề tài khoa học thâm sâu, kỳ bí.

Mới 4 tuổi, Marie đã biết đọc. Có lần trông thấy chị gái ngồi đánh vần từng chữ trong sách, Marie mon men lại gần lú lo đọc cả bài, không sai một chữ. Cả nhà sống sốt lạng đi, bé Marie tưởng mình làm gì sai nên nức nở khóc òa. Marie rất thích sách. Cứ tan học là cô bé lại tìm một chốn yên tĩnh nào đó để thả sức đắm mình vào những trang viết, quên hết cả thế giới xung quanh.

BIẾN CỐ NỐI TIẾP BIẾN CỐ

Suốt thời đi học, Marie được đánh giá là chuyên cần, sáng dạ, giỏi đều các môn và liên tục đứng đầu lớp. Kinh tế gia đình ngày càng eo hẹp khi bố Marie bị mất việc, Marie cũng phải đi học ở trường nội trú. Thế rồi, liên tiếp trong hai năm 1876 và 1878, chị cả và mẹ của Marie đều mắc bệnh rồi qua đời. Mẹ mất khi cô bé mới 11 tuổi.

Vô cùng đau buồn nhưng Marie vẫn cố gắng vượt qua, ngày đêm học hành chăm chỉ. Năm 1883, Marie tốt nghiệp xuất sắc bậc Trung học. Song thành tích học tập đáng nể ấy cũng không thể giúp cô gái trẻ ghi danh vào bất cứ trường đại học nào tại Ba Lan, bởi thời đó Chính phủ nước này không cho phép nữ sinh vào học đại học.

Con đường duy nhất để tiếp tục sự nghiệp học hành lúc bấy giờ là ra nước ngoài học tập. Khi ấy, cả Marie lẫn chị gái Bronya đều muốn sang Pháp. Nhưng nếu cả hai chị em cùng lúc đi du học thì không thể kham nổi. Vì vậy, Marie quyết định nhường Bronya sang Paris học Đại học Y trước, tạm thời cô sẽ ở lại Ba Lan làm việc kiếm tiền hỗ trợ chị gái, dành dụm cho kế hoạch đến Pháp nay mai.

Những lúc rảnh rỗi, Marie lại tranh thủ đến học tại một trường đại học bí mật do các trí thức yêu nước Ba Lan lập nên. Cô cũng tìm đọc thêm nhiều loại sách về Toán học, Vật lý và Hoá học để nâng cao hiểu biết.

NHỮNG NĂM THÁNG TUỔI TRẺ TƯƠI ĐẸP VỚI MUÔN VÀN KHÓ KHĂN

Để có tiền, Marie phải đi làm gia sư dạy trẻ cho một số gia đình giàu có trong vùng. Công việc vất vả này kéo dài suốt 5 năm. Con đường đến Pháp còn nhiều chông gai, nhưng Marie quyết không từ bỏ. Cô gái trẻ chưa một lần bối rối hay nhụt chí khi nghĩ đến những ngày tươi đẹp phía trước.

Năm 24 tuổi, với sự trợ giúp của chị gái Bronya, Marie lên đường sang Paris, chính thức trở thành tân sinh viên ngành Khoa học tự nhiên của Đại học Sorbonne danh tiếng. Với chút tiền dành dụm ít ỏi, Marie phải chi tiêu rất tiết kiệm, ban ngày đi học, tối lại làm gia sư. Nhiều bữa ăn của cô gái nghèo chỉ có bánh mì với trà; sô-cô-la, trứng hay thịt đều là những món xa xỉ. Ăn uống thiếu chất, cộng với những đêm dài miệt mài học tập, đọc sách khiến cơ thể Marie suy nhược, ốm yếu nên rất hay bị ngã.

Khó khăn, thiếu thốn đủ đường nhưng Marie vẫn không nản chí. Ít lâu sau, cô gái bé nhỏ giàu nghị lực ấy đã trở thành một trong những sinh viên ưu tú nhất của Đại học Sorbonne. Bước sang năm thứ ba đại học, cô nhận bằng Thạc sĩ Vật lý, năm thứ tư lấy bằng Thạc sĩ Toán học, tiếp đến là Thạc sĩ Hoá học. Cô cũng đọc thông, viết thạo nhiều ngôn ngữ như Anh, Pháp, Đức, Nga.

Sau này, khi đã trở thành nhà khoa học được cả thế giới biết đến, Marie Curie ghen ngào chia sẻ: “Tôi sẽ luôn coi những năm tháng toàn tâm toàn ý học tập ấy là một trong những kỷ niệm đẹp nhất đời mình. Đó chính là những năm tháng mà tôi đã phải chờ đợi biết bao lâu mới có thể nắm được trong tầm tay”.